

افزایش حاصلات گندم با استفاده از کشت قطاری در بلخ

۴ |

د بزرگ خبرې

پرمختللی کرنې او بڼوالی په پار هڅې

د کرنې او بڼوالی په برخه کې د کرنیزې ټکنالوژۍ او میکانیزه کرکېلي دودول، د دې لامل کېږي، چې بزگران او بڼوال د کرنې او بڼوالی له نوې ټکنالوژۍ سره بلد او میکانیزه کرکېلي سره وکولای شي، چې له خپلو کروندو او بڼونو څخه ښه او باکیفیته حاصل ترلاسه کړي، چې له یوې خوا د بزگرانو او بڼوالو عواید ډېر شي او له بلې خوا هېواد د کرنې او بڼوالی د تولید په برخه کې پرځان بسپاشي.

۲ |

داستان موفقیت

رؤیاهای بزرگ رؤیا؛ هیچ مشکلی حریف او نشد

در نمایشگاه صنایع دستی بانوان که تحت عنوان حمایت از صلح برگزار شده است، با خانمی آشنا می‌شوم که محصولات شرکتش را روی یک میز مستطیل شکل به نمایش گذاشته است. وقتی مربایی با نام «ثنا آفرین» را می‌بینم، احساس می‌کنم که در یکی از نمایشگاههای وزارت زراعت، آبیاری و مالداري چنین محصولی را دیده‌ام. صاحب این محصولات، خودش را رؤیا حافظی معرفی می‌کند و برای شرح داستان موفقیتش آماده‌گی نشان می‌دهد.

گزارش

کندهار کې د الوچې بڼونه او په پار یې د کرنې وزارت کرنې

کندهار یو له سمسورو او کرنیز ولایتونو څخه دی، نو ځکه یې ډېری خلک په کرنه او مالداري بوخت دي، د دغه ولایت ډېرې ولسوالۍ ښې پرېمانه اوبه لري، چې په کرنه او بڼوالي یې خورا ښه اغېزه کړي ده. کندهار د مېوو له پلوه په خان بسيا او له ځانگړې شهرت څخه برخمنې مېوې لري، چې انار، انگور، انځر، هندوانې، مڼې، زردالو، شفتالو، امرت، خټکي او الوچې یې، ځانگړې شهرت څخه برخمن دي.

گزارش

اروزگان د میکانیزه کرکېلي پرلور؛ د تېلي نباتاتو ننداريزې کروندې جوړ شوي

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت په هېواد کې د کرنیزې ټکنالوژۍ او میکانیزه کرکېلي دودولو په برخه کې هلې ځلې کوي ترڅو بزگران د کرنې له نوې کرنیز ټکنالوژۍ سره بلد او میکانیزه کرکېلي سره بزگران وکولای شي، چې له خپلو کروندو څخه ښه او باکیفیته حاصل ترلاسه کړي، چې له یوې خوا د بزگرانو عواید ډېر شي او له بلې خوا هېواد د کرکېلي له پلوه پر ځان بسپاشي. د دغو هلو ځلو یوه برخه د هېواد په کچه بزگرانو ته په بېلابېلو برخو کې د ننداريزو کروندو جوړول دي.

محصولات وطنی؛ خوش طعم و باکیفیت

د اوبولگولو څه باندې ۵۰۰ شبکې او فرعي کانالونه احیا او بیا رغول کېږي

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت د روان کال په ترڅ کې د اوبولگولو ۵۳۶ شبکې او فرعي کانالونه احیا او بیا رغوي. د کابل، لوگر، بامیان، دایکندي، غور، هرات، کونړ، پکتیا، ننگرهار، پروان، کاپیسا، بغلان، سمنگان، بلخ، سرپل، لغمان، فراه او بادغیس په ولایتونو کې د اوبولگولو ۲۳۰ ډول ډول شبکې احیا او بیا رغول کېږي، چې رغیزې چارې یې ۴۵ سلنه بشپړ شوي دي. په همدې حال کې د کندز، تخار او بدخشان په ولایتونو کې د اوبولگولو ۳۰۶ فرعي

تېرو شپږو میاشتو کې ۱.۴ میلیارده افغانۍ کرنیز پورونه وپشل شوي

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت د کرنې د پراختیا وجهي صندوق له لارې د کرنې او مالداري په برخه کې د کرنې سکټور متشېتینو، بزگرانو، کوپراتیفونو، کرنیزې سوداګرۍ، دچرګانو فارم لرونکو، د غواو روزونکو، کبانو روزونکو، د خوراکي توکو د تولید فابریکو، د وچو او تازه مېوو صادرونکو ته د غوښتنو مطابق په ۱۴۰۰م کال کې ۱.۸ میلیارد افغانۍ کرنیز پور ورکوي، چې تر دې دمه څه باندې ۱.۴ میلیارده یې وپشل شوي دي. د کرنې د پراختیا وجهي صندوق د چارواکو په وینا، په تېرو شپږو میاشتو کې د کرنې پراختیا وجهي صندوق توانیدلي ده، چې بېلابېلو ولایتونو کې د کرنیز سکټور فرعي متشېتینو ته یو میلیارد او ۴۷۵ میلیون افغانۍ پور ورکړي، چې له نېکه مرغه د یادو پیسو په وپش سره صندوق ۸۰ سلنه خپلې موخې ته رسیدلي ده. ددوی په خبره د کرنې د پراختیا وجهي صندوق پاتې پیسې به د ۱۴۰۰م مالي کال تر پایه د کرنې

دبزرگ خبرې

پرمختللې کرنې او بڼوالۍ په پار هڅې

د کرنې او بڼوالۍ په برخه کې د کرنیزې ټکنالوژۍ او میکانیزه کرکېلې دودول، ددې لامل کېږي، چې بزگران او بڼوال د کرنې او بڼوالۍ له نوې ټکنالوژۍ سره بلد او میکانیزه کرکېلې سره وکولای شي، چې له خپلو کروندو او بڼونو څخه ښه او باکیفیته حاصل ترلاسه کړي، چې له یوې ځوانه د بزگرانو او بڼوالو عواید ډېر شي او له بلې ځوانه هېواد د کرنې او بڼوالۍ د تولید په برخه کې پرځان بسیاشي.

د کرنې په برخه کې غنم د افغانستان یو له ډېرو مهمو او ارزښت لرونکو غله جاتو څخه ده، چې د هېواد د غلو دانو ۷۰ سلنه برخه جوړوي او د هېواد په ټولو برخو کې د اوبیزې او لمي په ډول کرل کېږي. افغانان په منځنۍ کچه ۶۰ سلنه انرژۍ د غنمو د مصرف له لارې تامینوي، چې په افغانستان کې د کورنیو د خورو یوه لویه برخه جوړوي. خو لاهم په افغانستان کې غنم تر ډېره په دودیزه بڼه کرل کېږي او د غنمو کرکېله په معیاري ډول نه ترسره کېږي. ډېر شمېر بزگران د غنمو او نورو کرنیزو توکو د کرکېلې له نویو او معیاري لارو چارو سره بلد نه دي نو له همدې امله یې د حاصلاتو کچه ټیټه، د اوبو مصرف یې ډېر او دغه راز د غنمو حاصلات یې د کیفیت له پلوه هم ډېر ښه نه وي.

ددې لپاره چې بزگران د کرکېلې له نویو لارو چارو سره بلد شي او میکانیزه کرکېله وپېژني د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په ولایتونو کې د غنمو او نورو بېلابېلو کرنیزو توکو یو شمېر ننداریزې کروندې جوړې کړي دي، ترڅو بزگرانو ته د معیاري کرکېلې په برخه کې روزنه ورکړي.

په ټوله کې ننداریزې کروندې له دودیزو هغو سره ډېر توپيرونه لري.

د بېلگې په توګه د ننداریزې کروندې ځمکه د لیزرېلې د ټکنالوژۍ په واسطه همواره کېږي، خو په دودیزه کرکېله کې دا کار نه ترسره کېږي، نو له همدې امله یې د اوبو مصارف زیات وي او حاصلات یې هم د کمیت او کیفیت له پلوه ښه نه وي.

د کرنې وزارت د هېواد په ډېرو ولایتونو کې یو شمېر ننداریزې کروندې جوړې کړې، ترڅو له همدې لارې ځایي بزگرانو ته په بېلابېلو برخو کې روزنه ورکړي. د کرنې او بڼوالۍ په برخه کې نوې څېړنې او په دغو برخو کې نوې لارې چارې او آسانتیاوې پیدا کول که له یوې خوا د محصولاتو کچه زیاتوي، بل خوا د هېواد اقتصادي ودې ته هم لاره هواروي. په وروستیو کلونو کې د نورو کرنیزو برخو ترڅنګ په هېواد کې د بڼوالۍ د پراختیا او په دې برخه کې د څېړنو او نویو لارو چارو د پېژندلو لپاره مهم ګامونه اخیستل شوي دي.

په دغو اغېزناکو او مهمو چارو کې، چې د کرنې وزارت له خوا په هېواد کې د بڼوالۍ د پراختیا لپاره عملي شوي دي، د ننداریزو بڼونو او د بڼوالۍ د پراختیا څېړنیز مرکزونه جوړول دي.

په دې څېړنیز مرکزونو کې د کرنې ریاست د متخصصینو او مسلکي کارکوونکو له خوا دمېوو پر ونو او تخمونو او ددې ترڅنګ د بڼونو د اصلاح، ترویج او تکثیر لپاره بېلابېل څېړنیز پروګرامونه نیول کېږي، چې د بزگرانو او بڼوالو د پوهې کچه

لوړوي، چې د قناعت وړ حاصل او عاید تر لاسه شي او شاوخوا سیمو اقلیمي حالاتو ته په کتو د مناسبې ودې درلودونکو مېوو ملي کلکسیونونه او ننداریز بڼونه جوړ شي.

په هېواد کې د بزگرانو او بڼوالو د اقتصادي ودې او ټیکاکو په برخه کې اغېزناک ګامونه اخیستل شوي دي، چې عمده اغېزې یې د کرنې او بڼوالۍ د تولید د معیاري کولو ترڅنګ د کرنې او بڼوالۍ محصولاتو ته بازارموندنه او د محصولاتو د ارزښت لوړول دي.

رویداد هفته

لوګر او غور کې دوه ۲۵۰ ټني گدامونه جوړېږي

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د لوګر او غور په ولایتونو کې د دوه ۲۵۰ متریک ټني گدامونو رغینیزې چارې پیل کړې دي. یاد گدامونه نباتي ناروغیو سره د مبارزې او مخنیوي په پار د بېلابېلو درملو ساتنې په موخه د جوړېدو په حال کې دي. تر دې دمه ددغو گدامونو رغینیزې چارې ۳۰ سلنه پرمخ تللي دي.

کابل ښار کې د کانګو تې په پار د عامه پوهاوی د کمپاین دوام

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د مالدارۍ او حیواني روغتیا لوی ریاست د کانګو تې په پار د عامه پوهاوي د پروګرام په لړ کې نن هم د کابل ښار په یوشمېر سیمو کې د څارویو پلورونکو او پېرېدونکو ته د دې ناروغي په هکله پوهاوي ورکړل.

کمپنۍ، ټانګ لوګر، لاهوري دروازه، د تهپي مسکن نقاش، کوټه سنگي او درالمان هغه سیمې وې، چې وړې، وزې او غواوې په کې پلورل کېدو او په یادو سیمو کې د څارویو کاروباریانو او پېرېدونکو ته عامه پوهاوي ورکړل شول.

د کرنې وزارت د حیواني روغتیا او مالدارۍ لوی رییس نورجان ځاځی وویل: «نن راغلي یو، چې د کانګو تې ویروسي او وژونکي ناروغي، چې د انسانانو او څارویو ګډه ناروغي ده په کله خلکو ته پوهاوي وکړو؛ زموږ دې ورته کمپاینونه د کال په اوږدو کې ادامه لري، څارویو ته دوه ځلې واکسین ورکړو او پرې درمل شیندو، دغه راز خلکو ته پوهاوي ورکړو. تر لوی اختر مخکې زموږ د عامه پوهاوي ګمپاینونه زیاتېږي ترڅو خلک پوه شي. په دې ورځو کې د کابل ښار په بېلابېلو ناحیو کې فعالیت لرو، خلکو ته وایو، چې د څارویو د پېر، پلور او ذبحه کولو په وخت له دستکشې، ماسک او ځانګړو جامو ګټه پورته کړي، له خلکو غواړو چې دغو ټکو ته پام وکړي.»

به ۱۹۰ دهقان در هرات کود کیمیاوی توزیع شد

د ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت هرات، به ۱۹۰ تن از دهقانان در ولسوالی های انجنیل، گذره، کرخ، غوریان، اوبه و پشتون زرغون که نباتات تیلی و صنعتی شامل کنجد، پنبه، آفتاب پرست و سویابین کشت و تولید می کنند، کود کیمیاوی توزیع کرد. به هریک از این دهقانان ۳۵ کیلوگرام کود سیاه و ۵۰ کیلوگرام کود سفید توزیع شده است. هدف از توزیع کود کیمیاوی به دهقانان، حمایت و تشویق آنان به کشت و توسعه نباتات تیلی و صنعتی می باشد. فعالیت های دوام دار ان اودی سی در افغانستان، اطمینان داد.

کاپیسا کې د شپږ زره وزو او وریو دوپاشي او کابل کې کمپاین په لاره اچول

د کابل او کاپیسا ولایتونو د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاستونه د کانګو تې ناروغي د مخنیوي په پار په یادو ولایتونو کې د کانګو تې پر وړاندې د مبارزې کمپاین پیل کړي دي. د کاپیسا د کرنې ریاست وایي، چې د کانګو تې د مخنیوي په پار یې په دې ولایت کې شپږ زره وزې او وری دوپاشي کړي دي. دغه راز د کابل د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ ریاست وایي، چې د کانګو تې د مخنیوي په پار ددې ولایت په ټولو ولسوالیو کې د کانګو ناروغي ضد د مبارزې کمپاین یې پیل کړی دی.

توزیع بسته های زراعتی به ۷۰ زعفران کار در دایکندي

د جمع تولیدکننده گان بزرگ زعفران قرار گرفته و قرار است در سال های آینده توجه بیشتر به تولید معیاری آن صورت گیرد. فاطمه اکبری، معاون والی دایکندي، گفت که زعفران به عنوان یک نبات طبی، بازار خوب داخلی و خارجی دارد. او افزود که با توجه به اشتغال بیشتر خانمها در تولید و برداشت زعفران، ترویج آن، اقتصاد زنان را رشد خواهد داد. گفتنی است که ولایت دایکندي دارای سه انجمن تولید زعفران است.

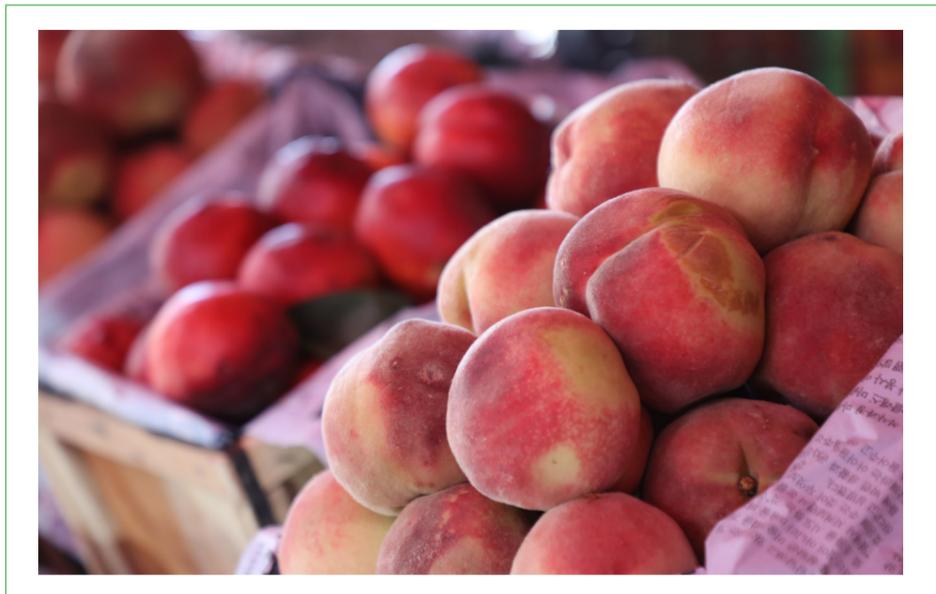
د بسته های زراعتی شامل ۹ قلم مواد از جمله کود مخصوص زعفران و ادویه زراعتی از سوی ریاست زراعت دایکندي به ۷۰ دهقان زعفران کار در پنج ولسوالی این ولایت توزیع شد. برای این دهقانان، ورکشاپ آموزشی نیز برگزار شد.

سید عبدالواحد فیروزی، رییس زراعت دایکندي، گفت که هدف از تدویر این ورکشاپ، بالا بردن ظرفیت زعفران کاران است تا بتوانند کمیت و کیفیت محصول شان را بالا ببرند. او افزود که ولایت دایکندي با توجه به اقلیم مناسب برای تولید زعفران، در سال جاری

کوشاع الحق نوري
گزارشگر

محصولات وطنی؛ خوش طعم و با کیفیت

می شود و اهل این کار آسیب می بینند. نیاز است که سردخانه های بزرگ توسط دولت جور شود و سهولت برای دهقانان و تاجران میوه و ایجاد شود.»

تولید داخلی میوه و ترکاری نسبت به سال های گذشته افزایش یافته است. همین گونه در کیفیت و ساحه کشت آن نیز افزایش آمده است. مهم ترین دلیل افزایش محصولات داخلی، آموزش روش های نوین کشت و برداشت به باغداران و دهقانان توسط متخصصان میوه و سبزی وزارت زراعت است. توزیع نهال ها و تخم های تصدیق شده، دلیل دیگر افزایش تولید داخلی میوه و سبزی است. وزارت زراعت هم چنان در مبارزه با آفت های زراعتی نیز به دهقانان کمک کرده که این مورد نیز روی افزایش تولید تأثیر داشته است.

افزایش قیمت محصولات زراعتی داخلی می گوید: «پارسال یک کیلو تربوز تا به دو افغانی فروش شد، امسال هر سیر تربوز کمتر از ۷۰ افغانی فروش نشده است. همین گونه خربوزه ۱۲۰ افغانی فروش می شود. سیب جوس نیز به ۵۰۰ افغانی فروش می شود. بادرنگ هم چنان قیمت بهتری دارد. سال گذشته یک خریطه بادرنگ به ۲۰ افغانی فروش شد، امسال تاکنون هر خریطه از ۱۰۰ افغانی پایین نیامده است. بادنجان رومی هم پایین تر از ۷۰ روپیه فروش نشده، ولی سال گذشته هر خریطه آن به ۳۰ افغانی فروش شده بود. همین گونه تمام میوه ها و ترکاری ها قیمت خوب تری دارد. این نشان می دهد که قیمت محصولات وطنی از میوه های بیرونی بهتر است.»

او از دولت می خواهد که دهقانان و باغداران را بیشتر حمایت کند: «گاهی در انتقال میوه و ترکاری با مشکل مواجه می شویم و مواد فاسد

بالا رفتن قیمت ها نقش داشته است: «امسال صادرات هم زیاد داریم. تاکنون میوه زردآلو و گیلاس را به امارات، هندوستان و بعضی کشورهای اروپا صادر کردیم. صادرات این دو میوه نسبت به پارسال تا ۴۰ درصد افزایش یافته است. زردآلوی امیری و گیلاس از میوه هایی است که به کشورهای نام برده صادر شده است. مزه و کیفیت میوه وطن ما بالاست، از همین خاطر مشتری بیشتر دارد.»

علاوه بر صادرات، از نظر حاجی اخترمحمد، ساخت سردخانه ها نیز بر افزایش قیمت میوه و سبزی داخلی تأثیر گذاشته است. او هم چنان می افزاید: «در سال های اخیر ۱۵ سردخانه متوسط و کوچک توسط تاجران و سرمایه داران ساخته شده است. از دولت می خواهیم که در این بخش دهقانان و باغداران را حمایت بیشتر کند.»

موصوف می افزاید که میوه های خارجی دارای کیفیت پایین بوده، از همین رو مردم کمتر علاقه مند آن است. به گفته او، میوه ها و ترکاری هایی که از بیرون می آید، خام کنده می شود و سبز است، یا اگر سبز هم نیست، در سردخانه ها شش ماه الی یک سال نگهداری شده، بعد به افغانستان می آید، به همین دلیل کیفیت و مزه خوبی ندارد. او هم چنان می گوید که دهقانان و باغداران خارجی برای زود پخته شدن میوه، از مواد کیمیاوی استفاده می کنند، از همین خاطر کیفیت میوه پایین می آید. او به طور مثال از ام و کیله خارجی یاد می کند که سبز چیده شده به افغانستان می آید یا سیب که یک سال در سردخانه نگهداری و بعد وارد افغانستان می شود.

رییس اتحادیه میوه و ترکاری افغانستان در مورد

هوای گرم تابستان است و سر می زنیم به بازار میوه و ترکاری شهر کابل. بازار میوه و ترکاری تهیه مسکن که یکی از بزرگ ترین مراکز فروش محصولات داخلی است، بیشتر از هرجای دیگر ازدحام دارد.

در این بازار انواع مختلف میوه و ترکاری داخلی به چشم می خورد. گیلاس، سیب، شفتالو، تربوز، خربوزه، آلبالو، بادرنگ، بادنجان رومی، پیاز، کچالو و مرچ از مشهورترین محصولات است که در این مرکز خرید زیادتر دیده می شود.

مسوولان در این مارکیت می گویند که قیمت محصولات داخلی امسال نسبت به سال گذشته بهتر است.

حاجی اخترمحمد، رییس اتحادیه میوه و ترکاری مارکیت سبزی و میوه، می گوید که محصولات میوه و سبزی افغانستان نسبت به محصولات بیرونی از قیمت و کیفیت بهتری برخوردار است و مردم هم از تولیدات وطنی بیشتر خرید می کنند.

او می گوید: «قیمت و حاصل امسال نسبت به سال گذشته بهتر است. سال گذشته یک کارتن زردآلو را ۳۰۰ افغانی فروش می کردیم، امسال تا ۷۰۰ افغانی فروش کردیم. همین گونه گیلاس، آلبالو و میوه های دیگر هم از قیمت بهتری برخوردار است. قیمت ها نسبت به گذشته افزایش یافته، میوه های امسال کیفیت بیشتری دارد و مرض ندارد. سابق گاهی مرض میوه ها مرض ندارد، از همین خاطر کیفیت بهتری دارد.»

به گفته اخترمحمد، افزایش صادرات هم در

د درې زره هکتاره خرڅایونو د بیا رغونې چارې ۴۰ سلنه بشپړ شوي دي

بیارغوي، چي رغینزي چارې يې شاوخوا ۴۰ سلنه بشپړ شوي دي. د کرنې وزارت د خرڅایونو او شنو سیمو د بیارغونې او ساتنې پار گن پگرامونه او برنامې تر دې مهاله پلي کړي دي، ترڅو د مناسب چاپیریال په را منځته کولو سره د مالدارانو په اقتصادي وضعیت کې د پام وړ بدلون رامنځته کړي.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت راون کال د هېواد په یو شمېر ولایتونو کې د درې زره هکتاره خرڅایونو د بیارغونې چارې ۴۰ سلنه بشپړ کړي دي.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت د هېواد د پنځو ولایتونو هلمند، کندهار، سرپل، تخار او غور ولایتونو په یو هکتاره ځمکه کې د تخم په کرلو سره درې زره هکتاره خرڅایونه

توزیع بسته های چاق کننده حیوانات به مالداران بلخ

د برنامه حمایت از اولویت ملی دوم وزارت زراعت، SNAPP، در ولسوالی های نهرشاهی، دهدادی، شولگره، بلخ، خلم و دولت آباد ولایت بلخ، به سی تن از مالداران بسته های چاق کننده حیوانات توزیع کرده است.

این بسته های توزیع شده شامل ۱۸ متریک تُن گاه سفید، ۱۰.۸ متریک تُن رشقه تازه، ۱۰.۸ کیلوگرام نمک، ۱۰.۸ متریک تُن بیده، یک هزار و هشتصد

په ۱۹ ولایتونو کې ۱۳ زره کورني باغچې جوړېږي

د روان کال له پیل څخه تر دې دمه د هېواد په ۱۹ ولایتونو کې د ۱۳ زره او ۴۰۰ کورنیو باغچو او ۹۰ ښوونیزو باغچو جوړولو چارې ښه پر مخ روان دي او تر دې دمه یې رغینزي چارې ۶۲ سلنه بشپړ شوي دي.

د دغو کورنیو او ښوونیزو باغچو جوړولو چارې د روان مالي کال په پیل کې د کرنې وزارت له خوا پیل شوې وې. د دغو

باغچو پاتې چارې د کال تر پایه بشپړېږي. یاد کورني او ښوونیزې باغچې په یوه بسوه ځمکه کې د کابل، جوزجان، لوگر، هرات، بامیان، کونړ، پکتیا، ننگرهار، پروان، کاپیسا، پکتیکا، بغلان، سمنگان، بلخ، سرپل، تخار، بدخشان، لغمان او نورستان ولایتونو یوشمېر مېرمنو ته جوړېږي.

رؤیاهای بزرگ رؤیا؛ هیچ مشکلی حریف او نشد

جامعه، به خودکفای کشور و بالا بردن سطح اقتصاد ملی کمک کنند. او مثل ده‌ها خانم شاغل دیگر از کم‌رنگ بودن بازار تولیدات داخلی و عدم استفاده مردم از این تولیدات، گلایه دارد. رؤیا، رؤیاهای بزرگی در سر دارد و مدام برای برآورده شدن آن‌ها تلاش می‌کند. او در حال تأسیس یک «کمپلکس تجارتي تولیدات وطنی زنان و جوانان» است که به‌زودی افتتاح خواهد شد. وی مصمم است تا با افتتاح این کمپلکس، زمینه تولیدات داخلی را بالا برده و جوانان و زنان شاغل را به سوی تولید بیشتر و با کیفیت بهتر تشویق کند.

خانم حافظی مادر پنج فرزند است. دختر کوچکش که همیشه با او در نمایشگاه‌ها ظاهر می‌شود، ثنا نام دارد. رؤیا شرکت تولیدی و مؤسسه اجتماعی‌اش را به نام دختر کوچکش ثنا آفرین نام‌گذاری کرده است. او هدف از این کار را انگیزه‌بخشی به ثنای کوچک، تضمین آینده او و ساختن الگویی برای خانواده‌هایی معرفی می‌کند که هنوز نسبت به توانایی و استعداد دختران‌شان تردید دارند. او آرزو دارد که بتواند دخترانش را در راستای خودکفایی حمایت و تقویت کند و میزان خشونت و تبعیض علیه دختران را پایین آورد.

رؤیا حافظی بعد از تمام کردن تحصیلاتش در دانشگاه رنا و سپس اتمام مقطع ماستری‌اش، یک وکیل مدافع و یک دادخواه متخصص از حقوق تجارتي و اقتصادی زنان و جوانان نیز به حساب می‌آید. او این‌گونه متفاوت‌تر از همه‌ی هم‌نسلانش درخشیده و مصدر خدمت برای جامعه‌اش شده است. او مشکلات بزرگی در این مسیر دیده، اما همواره به پیش رفته است.

در پایان صحبت‌هایش، او خطاب به دختران و زنان جامعه می‌گوید: «تسلیم نشوید، موفقیت حتمی است. مسیر پیروزی هیچ‌گاهی هموار نبوده و نیست. رؤیا با تمام مشکلات جنگید، در برابر نارسایی‌ها مقاومت کرد و به رؤیای واقعی‌اش دست یافت. حالا نام او به عنوان یک تاجر موفق و یک بانوی کارآفرین، روی سایت‌های معتبر قابل مشاهده است. او عامل موفقیت زنان در جامعه را خودکفایی اقتصادی می‌داند و به تولیدات داخلی به‌عنوان بدیل محصولات وارداتی باور عمیق دارد. او همیشه برای زنان شاغل و تازه‌کار در بهبود تجارت و کارشان مشورت می‌دهد و مدام با آن‌ها کمک می‌کند. در سیمایش روحیه همکاری و تعاون موج می‌زند. رؤیا یکی از زنان توانمند و تجارت‌پیشه‌ای است که با کم‌ترین امکانات و تلاش و پشت کار توانسته است شرکت تولیدی‌اش را روی پا نگهدارد. او تلاش می‌کند که کیفیت محصولاتش را مطابق نورم و استانداردهای جهانی عیار سازد تا بتواند بخشی از این تولیدات را برای صادر کردن نیز آماده سازد.

دختران بی‌بضاعت را در بخش‌های مختلف آموزش می‌دهد. از جمله زنانی که مؤسسه او از آموزش‌های استندرد حرفه‌ای و مسلکی فارغ داده است، به تعداد ۲۲۴ تن آن‌ها را با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی در بخش‌های تولید ترشی و مربا، خیاطی و صنایع دستی به کار گرفته است. در کنار این، وی در سال ۱۳۹۶ بخش تولیدی ترشی و مربا را به نام «پروژه تولیدی ثنا» تحت جواز مؤسسه اجتماعی و حقوق بشری ثنا تأسیس می‌کند. با این کار، رسالت خود را به تناسب برنامه‌اش در برابر جامعه انجام می‌دهد. به تعداد ۱۰ نفر از افرادی که ترک اعتیاد کرده بودند، به شمول یک خانم را به کار می‌گمارد و به تولید آغاز می‌کند. یک سال بعد، در سال ۱۳۹۷ به نام دختر کوچکش که او را در این نمایشگاه همراهی می‌کرد، یک شرکت تولیدی را تأسیس می‌کند. در همین سال «شرکت تولیدی ثنا آفرین» را ثبت و راجستر کرده به تولید انواع ترشی و مربا اقدام می‌کند.

او روزهای دشواری را تا تأسیس این شرکت سپری می‌کند. اندوه بی‌مادری، سال‌های بحرانی و جنگ را پشت سر می‌گذارد، اما از اهدافش نمی‌گذرد. در جامعه‌ای که حداقل صدها هزار زن در آن از نعمت ابتدایی سواد محروم‌اند، او دو مدرک تحصیلی دارد و در حال حاضر یک شرکت تولیدی را رهبری می‌کند. با این کارش، توانسته زمینه کار را برای تعدادی دیگر نیز مساعد سازد. در حال حاضر در شرکت او به تعداد ۳۰ زن و پنج مرد کار می‌کنند. او با ایجاد شرکت تولیدی ثنا آفرین برای ۳۵ نفر به‌صورت مستقیم و پایدار شغل ایجاد کرده است. رؤیا حافظی از شهروندان کشور تقاضا دارد تا با خرید و ترویج محصولات زراعتی در

تاریخ معاصر کشور است. او که می‌توانست روزی یکی از داکتران ورزیده کشور باشد، با شدت جنگ از این فرصت باز می‌ماند. پس از گذشت سال‌های بحرانی و استقرار نظام جدید در کشور، روزنه امید یک بار دیگر برای او و هم‌نسلانش باز می‌شود؛ اما بنا بر مشکلات متعدد، او نمی‌تواند سریع از این فرصت استفاده کند. تا این قسمت از زندگی‌اش، دو شکست سنگین (از دست دادن مادر در کودکی و بازماندن از تحصیل) را تجربه می‌کند.

پس از سال‌ها دوری از تحصیل، در سال ۱۳۸۷ از دیپارتمنت کیمیا و بیولوژی پوهنتون تعلیم و تربیه بدخشان فارغ می‌شود؛ اما او به این اکتفا نمی‌کند. سال‌ها بعد وقتی شرایط را برایش مساعد می‌بیند، به نسبت علاقه‌ای که به حقوق دارد، در رشته حقوق دانشگاه رنا نیز ثبت نام می‌کند و در سال ۱۳۹۹ از دیپارتمنت قضا و سارنوالی رشته حقوق و علوم سیاسی این پوهنتون فارغ می‌شود. سپس برای دوره ستاژ آمادگی می‌گیرد. در ماه جوزای همین سال از ستاژ حکمیت و میانجی‌گری تجارتي فارغ می‌شود.

در جریان این سال‌ها، علاوه بر سرمایه‌گذاری در سکتور خصوصی، او سال‌ها در مؤسسات خارجی و داخلی، بانک‌ها و نهادهای دیگر به‌هیئت مدیر نماینده‌گی، کوردیناتور، ماستر ترینر، تیچر ترینر، کوپراتیف ترینر و مسوول بخش زراعت ایفای وظیفه کرده است.

خانم حافظی نظر به تجارب قبلی‌اش از کار با مؤسسات خارجی، در سال ۱۳۹۴ یک مؤسسه اجتماعی و حقوق بشری را تأسیس می‌کند. با این مؤسسه در چهار ناحیه کابل به تعداد ۵۳۰ تن از زنان و

در نمایشگاه صنایع دستی بانوان که تحت عنوان حمایت از صلح برگزار شده است، با خانمی آشنا می‌شوم که محصولات شرکتش را روی یک میز مستطیل‌شکل به نمایش گذاشته است. وقتی مربایی با نام «ثنا آفرین» را می‌بینم، احساس می‌کنم که در یکی از نمایشگاه‌های وزارت زراعت، آبیاری و مالداري چنین محصولی را دیده‌ام. صاحب این محصولات، خودش را رؤیا حافظی معرفی می‌کند و برای شرح داستان موفقیتش آمادگی نشان می‌دهد.

رؤیا حافظی، رییس شرکت «ثنا آفرین» در سال ۱۳۵۵ در یک خانواده فرهنگی و متدین در شهر فیض‌آباد ولایت بدخشان متولد می‌شود. از همان کودکی استعداد خارق‌العاده‌اش را به رخ خانواده می‌کشد. خانواده رؤیا او را در سن پنج‌سالگی به دلیل تیزهوشی و ذکاوتش، به مکتب می‌فرستد. او کوچک‌ترین دانش‌آموز لیسه عالی مخفی بدخشی می‌شود.

رؤیای تیزهوش هر روز با شادمانی و علاقه خاص به مکتب می‌رود. هرچند سال اول مکتب رفتن او با عشق و علاقه فراوان سپری می‌شود، اما این شادی‌ها دیر دوام آورد. او دقیقاً یک سال بعد از شامل شدنش به مکتب، در سن شش‌سالگی مادرش را از دست می‌دهد. این رویداد تلخ تأثیر جدی بر روحیه و روان این دانش‌آموز کوچک برجا می‌گذارد. پس از وفات مادرش، زنده‌گی او با مشکلات ناخواسته و اندوه فراوان گره می‌خورد. خلای عاطفه مادر بدون تردید بر روحیه هر کودکی تأثیر می‌گذارد.

رؤیا پس از وفات مادرش به یک دختر گوشه‌گیر و آرام مبدل می‌شود. این گوشه‌گیری اما باعث می‌شود تا او بیشتر برای درس‌هایش وقت بگذارد و زیاده‌تر به آن فکر کند.

با پشت سر گذاشتن مشکلات و اندوه بی‌مادری، سرانجام در سال ۱۳۷۱ از لیسه عالی مخفی بدخشی، یکی از لیسه‌های معروف شهر فیض‌آباد، با درجه عالی فارغ می‌شود. او در دوران مکتب خودش را یک دختر کاملاً بااستعداد و تیزهوش ثابت می‌کند. از دست دادن مادر هرچند برایش سنگین است، اما هیچ تأثیری بر استعداد خدادادی‌اش برجا نمی‌گذارد. پس از فراغت از مکتب، در امتحان سراسری کانکور کشور اشتراک می‌کند. با اشتراک در کانکور، یک بار دیگر استعداد و توانایی‌اش را برای خانواده‌اش ثابت می‌کند و به رشته طب معالجوی پوهنتون کابل راه می‌یابد؛ اما به دلیل وخامت جدی اوضاع امنیتی نمی‌تواند به تحصیلاتش ادامه دهد.

رؤیا فارغ دهه هفتاد است. این دهه بحرانی‌ترین و پرتناقض‌ترین برهه زمانی در

اروزگان د میکانیزه کرکېلي پرلور؛ د تېلي نباتاتو ننداريزې کروندې جوړ شوي

ښاغلی نورالله پتمن خبريال

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت په هېواد کې د کرنيزې ټکنالوژۍ او میکانیزه کرکېلي دودولو په برخه کې هلې ځلې کوي ترڅو بزگران د کرنې له نوي کرنيز ټکنالوژۍ سره بلد او میکانیزه کرکېلي سره بزگران وکولای شي، چې له خپلو کروندو څخه ښه او باکیفیته حاصل ترلاسه کړي، چې له یوې خوا د بزگرانو عواید ډېر شي او له بلې خوا هېواد د کرکېلي له پلوه پر ځان بسیا شي. ددغو هلو ځلو یوه برخه د هېواد په کچه بزگرانو ته په بېلابېلو برخو کې د ننداريزو کروندو جوړول دي.

تجربو ښودلې ده چې، د عصري کرکېلي په برخه کې د بزگرانو عملي روزنه او دوی سره په دې برخه کې مرسته کولای شي، چې د کروندگرو په حاصلاتو کې پراخ بدلونونه رامنځته او ددې لامل شي، چې په کم لگښت سره ډېر حاصل تر لاسه کړي.

په حقیقت کې ننداريزې کروندې بزگرانو له پاره ښوونیز او تجربوی صنفونه دي، چې په استفادې سره یې بزگران په خپل مینځ کې د تجربو شریکولو سربېره کولی شي، چې د کرنې په نویو او عصري میتودونو ځان پوه کړي.

د نورو ډېرو ولایتونو ترڅنګ د اروزگان ولایت هم د کرکېلي لپاره مناسبه چاپیریال، اوبه او هوا لري. په وروستیو کالو کې ددې ولایت بزگران او اوسیدونکو، د کرنې، مالدارۍ او بڼوالۍ په برخو کې د پراخو بدلونونو شاهدان دي. دا بدلونونه ددې لامل شوي، ترڅو د اروزگان اوسیدونکي او بزگران د کرنې، بڼوالۍ او مالدارۍ نویو لارو چارو سره بلد شي او دا زده کړي، چې څنګه له لږو ځمکو ډېر حاصل ترلاسه کولی شي.

اروزگان ګڼ کرنیز محصولات، ډول ډول مېوې او د مالدارۍ لښي توکي لري، چې د یاد ولایت د وګړو تر ټولو زیاتې بوختیاوې او

په موخه کروندگرو ته د کښت او سمې ګټې اخیستنې په موخه هر اړخیزه عامه پوهاوی او په ټوله کې د کر څخه تر حاصل ټولولو پورې پر ټولو برخو کې روزنې هم ورکړل شوي دي، تر څو له خپلو جوړو شویو ننداريزو کروندو څخه سمه ګټه واخلي.

ددغو ننداريزو کروندو د جوړولو څخه د کرنې وزارت موخه د تېلي نباتاتو کرکېلي ته د بزگرانو هڅول، د ارزښت لرونکو نباتاتو تولید، د یادو تېلي نباتاتو د حاصلاتو زیاتوالی او د دغو نباتاتو د عصري کښت دودول دي.

د تېلي نباتاتو د کروندو څخه برخمن شوي کروندگر هم د اروزگان د کرنې ریاست څخه خوښ دي، چې د اړینو نباتاتو د پراختیا په موخه یې ورته ننداريزې کروندې جوړې کړي دي.

صدیق الله د اروزگان مرکز ترینکوټ د باقر کاریزسيمي اوسېدونکی بزگر دی، چې له تېرو ۱۵ کالو د خپلو کروندو د حاصلاتو له لارې دخپل کورنۍ اړتیاوې پوره کوي، هغه وايي، چې د کرنې ریاست له لورې ورته ننداريزه کرونده جوړه شوې ده، چې نورو کروندو ته په کتو یې خورا ښه پایله ورکړې ده.

د نمورې په وینا د یادې ننداريزې کروندې څخه یې ګڼو کلیوالو بزگرانو هم لیدنې درلودې او تر څنګ یې د کرنې او حاصلاتو راټولو اړینې لارې

اړتیاوې له دې لارې پوره کېږي، چې د پراختیا او ملاتړ په پار یې د کرنې ریاست ګڼې برنامې او پروګرامونه هم پلي کړي دي، چې له هغې ډلې یو هم د تېلي نباتاتو ننداريزې کروندې دي، چې د یاد ولایت په ګڼو برخو کې جوړې شوي دي.

د تېلي نباتاتو د ننداريزو کروندو د جوړولو موخه د بزگرانو هڅونه، د حاصلاتو زیاتوالی او د بېلابېلو نباتاتو د عصري کښت دودول دي، چې د اروزگان ولایت د کرنې ریاست یې په پار سر کال هم ګڼې د تېلي نباتاتو په ځانګړې توګه د کونځلو ننداريزې کروندې د یاد ولایت په مرکز او ولسوالیو کې په شرایطو برابرې کروندگرو ته جوړ کړي دي.

د اروزگان ولایت د کرنې، اوبو لگولو او مالدارۍ ریاست چارواکي وايي، چې د تېلي نباتاتو د کروندو د پراختیا په پار یې هڅې چټکې کړي دي او په پار یې د یاد ولایت په مرکز ترینکوټ او چنارتو، شهید حساس او دهراد ولسوالیو کې ۱۰ د کنجدو (کونځلو) ننداريزې یو جریبه کروندې جوړې کړي دي، چې له هغې ډلې یې څلور په مرکز ترینکوټ، دوه په چنارتو، دوه په شهید حساس، او دوه په دهراد ولسوالیو کې جوړې کړي دي.

او تر څنګ یې د یادو ننداريزو کروندو د جوړولو

ښاغلی ژباړه نورالله پتمن لېکواله مرسل هاشمي

لمریز وچوونکی دستگاه د آمنې ژوند بدل کړ

آمنه د بامیانو ولایت د سیغان ولسوالۍ د قرونه کلي اوسیدونکې ده. بامیان د افغانستان یو له مرکزي ولایتونو څخه دی، چې نسبتاً سره اقلیم لري او یو له سړو ولایتونو څخه شمېرل کېږي، خو یاد ولایت ډېر کرنیز محصولات په ځانګړې ډول سابه او مېوې لري.

اغلی آمنه شپږ کاله دمخه خپل مېرپه له لاسه ورکړه او له هغه وروسته د خپلې کورنۍ د اووه غړو سرپرستي یې په غاړه واخېسته. دغې کورنۍ مخکې د عاید کومه سرچینه نه درلوده او ژوند یې په ډېرې سختۍ سره په مخ وړ کله چې آمنې تېر کال د بڼوالۍ ځنځیري ارزښت د ودې پراختیایي پروژې «HVCDSP» څخه لمریز وچوونکی دستگاه ترلاسه کړه، دا وچوونکی دستگاه د دې کورنۍ معیشت او ژوند بدل کړ.

تېرکال د بڼوالۍ ځنځیري ارزښت د ودې

پراختیایي پروژې «HVCDSP» د بامیانو ولایت په سیغان ولسوالۍ کې اووه لمریز وچوونکي دستگاه ویشلي وې، چې له دې ډلې یې د قرونه په کلي کې دوه بیوزله او بې سرپرسته کورنیو ته ورکړل شوي.

آمنې د بڼوالۍ ځنځیري ارزښت د ودې پراختیایي پروژې څخه د لمریزې وچوونکي دستگاه په ترلاسه کولو سره هم په خپله حاله روزي ګټې او هم کرنیزو محصولاتو ته د سمې او موثرې ګټې اخیستنې سره پراختیا ورکوي کوم، چې د کرنیز بازار د ودې لامل کېږي.

هغې د وچوونکي دستگاه له لارې د کال په لړ کې رومي بانجان، پیاز او زردالو وچوي. د یادونې وړ ده، چې هغې ډېری وخت دا دستگاه د رومي بانجانو د وچولو لپاره کارولی او له پروسس وروسته یې په محلي بازارونو کې پلورلي.

د بامیانو ولایت حاصلخېزې له امله د کرنې،

اوبولگولو او مالدارۍ وزارت پلان لري، چې د آسیا پرمختیایي بانک سره په همکارۍ د بڼوالۍ ځنځیري ارزښت د ودې سکتور پروژې په چوکاټ کې، د سبو او مېوو سپړخونو او زېرمونونو جوړولو او لمریزو وچوونکو دستگاهو د وېش له لارې د یادو محصولاتو د ضایع کېدو مخه ونیسي.

آمنې د یوې ګټې اخیستونکې په توګه وویل: «مخکې له دې چې زه د بڼوالۍ ځنځیري ارزښت د ودې سکتوري پروژې څخه وچوونکی دستگاه ترلاسه کړم، سخت ژوند مې درلوده. مخکې له دې چې یاده پروژې ماته لمریز وچوونکی دستگاه راکړي، حیرانه وم چې څنګه زه وکولی شم د خپلې کورنۍ د سرپرست په توګه خپل ژوند ته پراختیا ورکړم. هغه څه چې ما د خپلې ځمکې څخه مخکې ترلاسه کول، ما نشو کولی په ښه ډول ترې ګټه واخلم مګر اوس زه د راټولو په فصل کې یې وچوم او په نورو فصلونو

چارې هم زده کړي دي، چې نورو کالونو ته په کتو یې حاصلات ورسره ښه شوي دي. دغه راز د چنارتو ولسوالۍ کروندگر محمد داوود هم هغه بزگر دی، چې د اروزگان د کرنې ریاست له خوا ورته د کونځلو او زعفرانو ننداريزې کروندې جوړې شوي دي.

هغه وايي، خوښ دی چې د کرنیزو محصولاتو د پراختیا له پاره د اړینې کروندې څښتن شوی دی. نمورې وايي، چې د یادې کروندې د جوړېدو تر څنګ یې ګټوره روزنه هم لیدلې ده، چې د نورو محصولاتو په پرتله یې بیې او حاصل هم غوره دی.

د اروزگان په ولایت کې د تېلي نباتاتو ترڅنګ د نورو کرنیزو محصولاتو لکه غنم، شولې، شپښمو، کونځلو، زغرو، لمرگل، زعفران او نورو کرنیزو محصولاتو ننداريزې کروندې هم جوړې شوي دي، چې د کروندگرو د حاصلاتو د زیاتوالي ترڅنګ د دوی د محصولاتو کیفیت ورسره ښه او لګښتونه یې ټیټ شوي دي.

د اروزگان د کرنې ریاست چارواکي وايي، په راتلونکې کې هم په پلان کې لري، چې د کرنیزو محصولاتو د پراختیا په پار ننداريزې کروندې جوړې کړي، تر څو د یاد ولایت کرنیز سکتور پیاوړی او د کروندگرو ستونزې راکمې کړي. په ننداريزو کروندو کې تر ټولو لومړی، بزگران په عملي او ډاډمن ډول د هوارې یا لایز شوي ځمکې په اهمیت پوهیږي. هغوی د هوارې یا لایز شوي ځمکې ګټې په خپلو سترګو په عملي بڼه ویني او تجربه ترلاسه کوي. په هواره ځمکه کې کرکېله خورا ګټې لري تر ټولو ښه او مهمه ګټه یې د اوبو د ضایعاتو مخنیو دی، ددې ترڅنګ د اصلاح شویو تخمونو او کیمیاوې سره په لګښت کې کموالی یې بله مهمه ګټه او تر ټولو غوره دا چې د کرونده لګښتونه لږ او محصولات یې د کیفیت له پلوه ښه او د کمیت له پلوه ډېرېږي. دغه راز د نباتاتو په حفاظت، دناروغیو او آفتونو په مبارزه، د هرزه بوټو په لرې کولو او د نباتاتو په درمل شېندلو کې آسانتیاوې رامنځته کېږي او ننداريزې کروندې جوړول ددې زمينه برابروي، چې کروندگر له دوديزې کرنې لاس واخلي او عصري کرنې ته مخه کړي.

کې یې په بازار کې په غوره بیه پلورم. د دې دستگاه سره، زه کولی شم رومي بانجان، پیاز او زردالو وچ کړم او په بازار کې یې وپلورم او د خپلو ماشومان او ځان لګښتونه پوره کړم. مخکې زه له ډېرو ستونزو سره مخ وم، مګر اوس له نېکه مرغه دا ستونزې تر یوې کچې حل شوي دي.

«زه د کرنې وزارت او نورو پروژو څخه غواړم، چې د خلکو هوساینې او تنګ لاسي په پار زیاته پروژې پلي کړي، ترڅو د بېوزلۍ کچه ټیټه شي او زموږ د هېواد اقتصاد وده وکړي.»

د HVCDSP پروژې د کرنې وزارت یوه پرمختیایي پروژې ده، چې د آسیا پرمختیایي بانک (ADB) له خوا تمویلېږي. دا پروژې د زېربناوو د بهبود او پرمختګ اود بڼوالۍ محصولاتو ارزښت لوړولو په برخو کې د ۷۵ میلیونه ډالرو په ارزښت د افغانستان په ۱۱ ولایتونو کې د بڼوالۍ محصولاتو د

فعالیت‌های سال جاری وزارت زراعت در بخش مالداري

گزارشگر
حسنت الله حبيبي

وسيله ارزش افزايي عسل در ولايت هرات تهيه و ۲۴۰ پکيج وسایل توليدات حیوانی در این ولايت توزیع می گردد.

برنامه وزارت زراعت بر این است که هفت یونت ساحه ای وترنری را در ولايات هرات، بلخ، بغلان، ننگرهار، کابل، پروان و لوگر بازسازی، ۱۶۸ باب یونت ساحه ای وترنری را در ولايات هرات، بلخ، ننگرهار، کابل، پروان و لوگر حمایت ماهوار، ۶۰ قطعه نمایشی علوفه جات را در ولايات هرات، بلخ، ننگرهار، کابل، پروان و لوگر ایجاد و ۲۲ باب قوتن برای نگهداری حیوانات را در ولايات جوزجان، سرپل، کندز، فاریاب، هرات، بادغیس و بغلان اعمار کند.

وزارت زراعت هم چنان هفت بانک خوراکه حیوانی را برای مالداران کوچی در ولايات هرات، بلخ، ننگرهار، کابل، پروان و لوگر ایجاد و ۲۸ حوض شست و شوی مواشی را برای کوچی ها در ولايات هرات، کندز، فاریاب، بغلان، بادغیس، بدخشان، تخار، پروان، پکتیا، پکتیکا، خوست، جوزجان، سمنگان، سرپل، غور، فراه، کابل، کاپیسا، هلمند، قندهار، لوگر، ننگرهار، نیمروز، میدان وردک و پنجشیر اعمار می کند که کار اعمار آن ها ۳۵ درصد پیشرفت داشته است.

وزارت زراعت در ۳۲ ولايت کشور ادويه ضد پرازیت های خارجی را برای حیوانات تهيه و خریداری می کند، پنج هزار و ۸۰۴ فارم مرغ تخمی ۲۰ و ۶۰ قطعه ای را برای پنج هزار و ۸۰۴ خانم در ولايات بغلان، کابل، پروان، لوگر، بامیان و غزنی ایجاد و ۱۵۰ رأس گاو شیری با چوپه یک ماهه را برای ۱۵۰ خانم روستایی در ولايات کابل، زابل و فاریاب خریداری و توزیع می کند که روند آن ۳۵ درصد پیش رفته است. این وزارت به منظور ترویج، انکشاف و رشد مالداري در کشور برای ۱۳ هزار و ۵۵۷ دهقان و مالدار در ۳۴ ولايت کشور برنامه های آموزشی را دایر می کند.

خوراکه برای حیوانات فارم ها در حالت اضطرار، در ولايات های کابل، غور، جوزجان، پروان، لوگر و بغلان تهيه و خریداری می شود. چهار باب فارم تکثیری ماهیان گرم آبی و سرد آبی در ولايات های ننگرهار، بلخ و پنجشیر و یک باب فارم گوسفندداری در «پوزه ایشان» ولايت بغلان نیز ساخته می شود. در این سال یک باب سالون اسپرم گیری و دو باب گدام علوفه جات برای لابراتوار القاح مصنوعی در ولايت بلخ، سه باب ساختمان طویله، محل شست و شوی گاوهای نسلی و اتاق توزیع اسپرم در کابل و ۱۳ باب مرکز جمع آوری شیر و سردکن شیر در کابل، بامیان، کاپیسا، جوزجان، بدخشان و میدان وردک نیز اعمار و بازسازی می شود که کار اعمار و بازسازی این مراکز ۳۰ الی ۳۵ درصد پیشرفت داشته است.

طبق پلان وزارت زراعت، ۳۴ قلم وسیله زنجیره ارزشی شیر برای شش مرکز در ولايات هرات و بامیان، چهار پایه ماشین عسل کشی و ۱۱ قلم

گوسفند در مرکز تهيه و خریداری می شود. در جریان سال جاری، دو باب تعمیر دواتاقه لابراتوار تشخیص امراض و آفات نباتی در ولايات های میدان وردک و بادغیس و سه مرکز لابراتوار بیولوژیکی در ولايات های تخار، بدخشان و سمنگان ایجاد می شود. کار ساخت این مراکز در ولايات های تخار، بدخشان و سمنگان ۳۵ درصد تکمیل شده است. در همین حال قرار است وزارت زراعت ۱۰ باب محل سایلیج (نوعی از خوراکه مغزی حیوانی) هرکدام با ظرفیت ۵ الی ۱۰ متریک تن را در ولايات تخار، بامیان، لوگر، لغمان، کنر، پکتیا، هرات، زابل و هلمند، سه باب دیوار را برای فارم بینی حصار، مدیریت زنبورداری ولايت پروان و فارم پیله وری ریشخور کابل و دو مرکز القاح مصنوعی را و در ولايات های جوزجان و سمنگان اعمار کند. براساس پلان وزارت زراعت، ۱۳۷ متریک تن

براساس پلان وزارت زراعت، این وزارت در بخش مالداري در سال جاری پروژه های زیادی را روی دست دارد که بخش عمده آن در این گزارش جا داده می شود.

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري، در سال جاری دو باب گدام با ظرفیت ۲۵۰ متریک تن را جهت ذخیره اجناس مختلف النوع مجادلوی امراض نباتی در ولايات های لوگر و غور اعمار می کند. علاوه بر آن، یک باب «فوموگیشن هاوس قرنطین نباتی» در ولايت قندهار اعمار می کند که کار ساخت آن ۳۰ درصد به پیش رفته است.

امسال، ۶۵۰ هزار دوز واکسین بروسلوز از نوع Rev-1 و S-19، دو میلیون و ۳۰۰ هزار دوز واکسین طاعون برای حیوانات نشخوارکننده کوچک بز و گوسفند (PPR) و ۳۷ هزار و ۵۰۰ دوز واکسین سگ دیوانه (Rabies) خریداری و در ۳۴ ولايت کشور تطبیق می شود. علاوه بر آن، ۱۵۰ هزار دوز واکسین (FMD) بالای حیوانات مختلف النوع در ولايات های هرات، لوگر، پروان، کابل، میدان وردک، قندهار، کندز، ننگرهار و بلخ تطبیق خواهد شد.

وزارت زراعت در سال جاری مصمم است تا برنامه کنترل کنه برای جلوگیری از انتشار بیماری تب کانگو (CCHF) را در سطح کشور راه اندازی کند. هم چنان ۴۹ قلم ریجنت برای لابراتوارهای مرکزی و ولايتی از طریق مرکز تهيه و خریداری می شود. علاوه بر آن، در سال جاری ۱۸ پایه لابراتوار برای بنادر و گمرکات اسلام قلعه، تورغندی، آقینه، حیرتان، شیرخان بندر، گمرک کابل، دندپتان، تورخم، غلام خان، شیخ ابونصر فراهی، ملک، آی خانم و پکتیکا و میدان های هوایی هرات، کابل، مزارشیرف، قندهار و ننگرهار ایجاد و ۴۰ قلم تجهیزات لابراتوار القاح مصنوعی بز و

سرکال خه باندې څلور زره آب پزې جوړ پزې

استنادي دېوالونه جوړ پزې، چې رغنيزې چارې يې ۴۵ سلنه بشپړ شوي دي. دغه راز سرکال د کندهار، بامیان، پکتیا، کاپیسا، سمنگان او جوزجان په ولايتونو کې ۸۴ گیبیوني ودانۍ هم جوړ پزې، چې رغنيزې چارې يې ۳۵ سلنه بشپړ شوي دي. د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت د کمی او کیفي له اړخه د بنوالی او کرنیزو محصولاتو د تولیداتو د کچې لوړوالی په پار د هېواد په کچه د اوبولگولو شبکې، د اوبولگولو فرعي کانالونه، آب پزې، داوبو زېرمې، د څاڅکي اوبوخور سیستمونه، گیبیوني ودانۍ او استنادي دېوالونه جوړ، احیا او بیارغوي.

دغه راز د روان کال په ترڅ کې د لوگر، کونړ، خوست، ننگرهار، لغمان او میدان وردگو ولایتونو په ۴۵ جریبه ځمکه کې د څاڅکي اوبوخور سیستمونه هم نښلول کېږي. د څاڅکي اوبوخور سیستم د موضعي اوبولگولو له سیستمونو څخه ده، چې د قطره چکان په نوم له یوې آلې اوبه په لږ فشار سره د بوټو رېښو ته رسېږي. د اوبولگولو په دې لارو چارو سره اوبه ورو د بوټو رېښو ته ځان رسوي او د اوبو د سپما او د حاصل زیاتوالي لامل کېږي. په همدې حال کې د ننگرهار او جوزجان په ولایتونو کې د اوبو د ښه مدیریت او کرنیزو ځمکو خوندي کولو په پار بیوزر او ۲۰۰ متره

د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت د روان کال په ترڅ کې څلور زره او اووه آب پزې جوړوي. دغه کوچني آب پزې د کندز، کندهار، کونړ، ننگرهار، پروان، کاپیسا، بغلان او تخار په ولایتونو کې جوړ پزې، چې رغنيزې چارې يې ۴۵ سلنه بشپړ شوي دي. د آب پزې جوړول د ځمکې لاندې اوبو د کچې په لوړولو، د خاورې او اوبه په مصرف کې صرفه جویي، د هوا دککړتیا تیتوالی او د طبیعي ځنگلونو او طبی بوټو په بیارغونه کې رغننده رول لري.

Public.relation@mail.gov.af

www.mail.gov.af

وزارت زراعت، آبیاری و مالداري / د کرنې، اوبولگولو او مالداري وزارت

@MAIL_AF

۰۷۴۸۰۰۹۱۳۷

۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰

جمال مینه، کارته سخی، کابل، افغانستان

نشانی برقي:

ویب سائیت:

فیس بوک:

تویتر:

شماره های تماس:

آدرس:

صاحب امتیاز: وزارت زراعت، آبیاری و مالداري

(akbar_rostami@yahoo.com - ۰۷۶۶۴۰۰۶۰۰)

مدیر مسول: جمعه گل اشرفی ۰۷۸۱۲۰۲۸۹۶ - Ashrafi.jumagul@gmail.com

دبیر: ظفر شاه رویی

ویراستار: محمد علی نظری

گزارشگران: گیتی محسنی، شفیق الله نوری، شجاع الحق نوری

نعیم رضایی، حسنت الله حبیبي، مینا افسری

عبدالواسع خان زاده، محمد تمیم صدیقی و نور الله پتمن

برگ آرا: بشیر رسا

طالبان ریشه‌های زراعت را می‌خشکاند

مهرداد احمدی
گزارش‌گر

Photo: AFP

یا باغدار و مالدار به هدر برود. چنین اقداماتی، مصداق بارز جنایت است. طالبان با مانع شدن از کار و فعالیت‌های زراعتی و مالدار، آینده افغانستان را نابود می‌کند. این تلاش‌ها در نهایت منجر به وابستگی بیشتر افغانستان به کشورهای همسایه و غیرهمسایه می‌شود؛ هدفی که طالبان در پی رسیدن به آن هستند. زراعت طی سال‌های اخیر رشد قابل ملاحظه‌ای داشت و همه‌ساله آمارهای خیلی خوشحال‌کننده و امیدوارکننده از میزان افزایش محصولات منتشر می‌شد؛ اما امسال در کنار پیامدهای بد خشک‌سالی و کمبود آب، با رویکرد جنایت‌کارانه طالبان، انتظار نمی‌رود که میزان حاصلات زراعتی به رقم قابل قبول برسد؛ زیرا بخشی از محصولات زراعتی در نتیجه خشک‌سالی و بخشی دیگر در نتیجه خشونت‌ها و اعمال جنایت‌کارانه طالبان کاهش خواهد یافت.

هستند، در غیاب خودشان و عدم رسیدگی، از گرسنگی و تشنگی تلف شده و از بین خواهند رفت. از سوی دیگر، کشتزارهای آنها نیز به دلیل رسیدگی نشدن، از بین خواهد رفت. در این روزها، شدت گرما بیشتر و نیاز به آب هم جدی‌تر است. دهقان و مالدار که نتواند مدت کوتاهی به کشتزارها و مواشی خود رسیدگی کند، به‌زودی زحمات چندین ساله‌اش نابود خواهد شد. عامل اصلی این نابودی، گروه طالبان است؛ گروهی که از هر جهتی تلاش می‌کند تا شهروندان افغانستان را در قعر قحطی و گرسنگی قرار دهد. یک باغدار سال‌ها تلاش و هزینه می‌کند و منتظر می‌ماند تا یک نهالش به ثمر برسد، اما طالبان با قطع کردن آب و مانع شدن برای رسیدگی به آن، باعث می‌شوند تا ثمره سال‌ها تلاش، زحمت و هزینه یک دهقان

است که همه باغ‌ها و حاصلات زراعتی‌شان در نبود آب در خطر خشک شدن قرار دارد و به احتمال زیاد از زمین‌های خود حاصل نخواهند گرفت.

هم‌چنین گزارشی که روز شنبه، ۲۶ سرطان، توسط کمیسیون مستقل حقوق بشر منتشر شد، نیز حکایت از دشمنی آشکار طالبان با مردم دارد. براساس این گزارش، افراد در برخی از مناطق محصولات زراعتی مردم را به آتش کشیده‌اند. کمیسیون مستقل حقوق بشر با بیان این‌که افراد طالبان اموال و دارایی‌های مردم را تخریب، چپال و غارت می‌کنند، به نقل از یک بی‌جا شده قریه سرتگاب ولسوالی پاتوی ولایت دایکندی، گفته است که طالبان با تصرف این ولسوالی، خانه‌ها و کشتزارهای مردم را به آتش کشیده‌اند. این باشنده قریه سرتگاب افزوده که خرمن آنان از سوی طالبان به آتش کشیده شده است.

هم‌چنین در برخی از مناطقی که تروریستان طالب به‌تازگی نفوذ کرده‌اند، فصل برداشت محصولات زراعتی رسیده است. دهقانان و زراعت‌پیشه‌گان در این مناطق قادر نیستند تا محصولات زراعتی‌شان را جمع‌آوری کنند. خیلی از این مناطق تخلیه شده و باشندگان اصلی، محلات را ترک کرده‌اند.

آن‌طوری که کمیسیون مستقل حقوق بشر در گزارش خود گفته است، در جریان پانزده روز، یعنی از اول سرطان تا پانزدهم همین ماه، نزدیک به هشت هزار خانواده در نتیجه جنگ و خشونت‌های گسترده طالبان تمام کار و فعالیت‌های زنده‌گی خود را ترک کرده و در مناطق امن‌تری پناه گرفته‌اند. مواشی این خانواده‌ها که اغلب از روستاها

در مناطقی که افراد مربوط به گروه طالبان نفوذ کرده‌اند، بسیاری از دهقانان و زراعت‌پیشه‌گان به دلیل خشونت اعضای این گروه تروریستی، دست از فعالیت‌های زراعتی و مالدار برداشته و محل زنده‌گی‌شان را ترک کرده‌اند.

این گروه، این‌بار با وجودی که دست به کشتار گسترده غیرنظامیان و تخریب تأسیسات عام‌المنفعه زده، به خشک کردن ریشه‌های زراعت و تلف ساختن حیوانات خانه‌گی نیز روی آورده است. برخی از گزارش‌های معتبر حاکی است که افراد طالبان در برخی از مناطق تحت کنترل‌شان، کانال‌های آب مزارع و آب آشامیدنی را به روی مردم بسته‌اند و خطر این‌که حاصلات هزاران هکتار زمین زراعتی به دلیل بی‌آبی و تعداد زیادی از مواشی به دلیل کمبود آب و علف از بین برود، وجود دارد.

روز شنبه، ۲۶ سرطان، برخی از رسانه‌ها اعلام کردند که افراد طالبان آب کانال ولسوالی دولت‌یار ولایت غور را قطع کرده‌اند. محمد موسی کلیم، ولسوال دولت‌یار، به رسانه‌ها گفته است که از آب این کانال حدود یک هزار خانواده در این ولسوالی استفاده می‌کردند و با قطع آن، زنده‌گی این خانواده‌ها با مشکل جدی مواجه شده است.

آقای کلیم گفته است که طالبان به خاطر وارد کردن فشار بر مردم ولسوالی دولت‌یار مبنی بر دست کشیدن از حمایت دولت، آب این کانال را قطع کرده‌اند.

هم‌چنین غوث‌الدین، از ساکنان این ولسوالی، به روزنامه اطلاعات روز گفته

په درې زره هکتاره ځمکه د پستي ځنگلونه جوړېږي

گنل کېږي. د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت، د طبیعي سرچینو لوی ریاست د چارواکو په وینا، د پستي درې زره هکتاره ځنگلونه د شپږ متره تراس په اوږدوالي، ۷۰ سانتي پلنوالي او ۴۰ سانتي ژور والي سره په بادغیس، سمنگان، سرپل، تخار، بدخشان او بلخ ولایتونو کې رغول کېږي، چې د یادو ځنگلونو په رغولو سره به د پستي په حاصلاتو کې د پام وړ زیاتوالی راشي.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت چارواکي وايي، چې سرکال د بادغیس، سمنگان، سرپل، تخار، بدخشان او بلخ ولایتونو په درې زره هکتاره ځمکه د پستي ځنگلونه جوړېږي. ددوی په وینا تر اوسه د پستي د ځنگلونو د رغولو چارې ۴۰ سلنه بشپړ شوې، چې د ۱۴۰۰م مالي کال ترپایه به یې ټولې چارې بشپړشي. بادغیس د هېواد په کچه د پستي لوی تولیدکونکی ولایت

به یک‌هزار زن در هرات، ۵۰هزار مرغ تخمی توزیع می‌شود

ریاست زراعت، آبیاری و مالدارۍ ولایت هرات، از طریق برنامه حمایت از اولویت ملی دوم وزارت زراعت، SNaPP۲، به یک‌هزار خانم بی‌بضاعت در این ولایت، ۵۰هزار قطعه مرغ تخمی توزیع می‌کند. قرار است به هریک از این زنان بی‌بضاعت در ولسوالی‌های انجیل، گزده، کرخ، زنده‌حان، پشتون‌زرغون

و رباط سنگی ۵۰ قطعه مرغ تخمی و ۱۵۰ کیلوگرام دانه مرغ به زودی توزیع شود. قبل از توزیع این مرغ‌ها، به زنان مستفیدشونده آموزش‌های لازم در باره نگهداری و پرورش مرغ، رعایت مسایل بهداشتی و هم‌چنین مبارزه و تداوی بیماری‌های حیوانی آموزش داده شود.

اوو ولایتونو کې د زعفرانو د پروسس ۳۸ مرکزونه جوړېږي

پایه بشپړ او گټي اخیستنې ته به وسپارل شي. د زعفرانو د پروسس د ۳۸ مرکزونو جوړولو موخه، د زعفرانو د کرکېلي پراختیا، زعفرانو کینت ته د بزگرانو هڅول او په کور دننه دنړیوالو مارکېتونو د غوښتنو مطابق د زعفرانو پروسس او صادرو ل گنل کېږي.

د کرنې، اوبولگولو او مالدارۍ وزارت، د روان کال په ترڅ کې د هېواد په اوو ولایتونو هرات، غزني، سرپل، کندز، بلخ، فاریاب او دایکندي کې په نوې او عصري بڼه د زعفرانو د پروسس ۳۸ مرکزونه جوړوي، چې دم‌گړۍ یې رغیزې چارې ۳۰ سلنه بشپړشوي دي، او پاتې چارې به یې د ۱۴۰۰م مالي کال تر